

อภิปรายคอลัมน์ร่วมพยาธิวิทยา

น้ำในไต ไตวาย และหายใจหอบ

ประจักษ์ มูลลออ *

พงษ์พะ สุวรรณกุล **

Mool-La-Or P, Suwangoor P. Editors. Renal calculi, renal failure and hyperpnea. Chula Med J 1984 Aug ; 28 (8) : 929-940

A 32 year old man was admitted with a five day history of oliguria. He died 7 days after admission. Five days before admission he was admitted to a provincial hospital and was found to have bilateral renal calculi associated with impaired renal function test and progressive oliguria. One month before hospitalization he experienced edema of extremities and face. His brother had died of a kidney disease.

On examination he was toxic, dehydrated, febrile, hyperpneic and hypertensive (blood pressure 170/100 mmHg). He also had stiffness of the neck. Investigations : Hct. 24%, Wbc 21,000/cumm. with 95% neutrophils, 5% lymphocytes. Urinalysis revealed albumin 3+, sugar 1+ with numerous white blood cells. Gram stain of the urine showed gram negative bacilli. BUN 228 mg/100 ml. The chest X-ray showed infiltration of right middle lung field. Hemoculture was positive for pseudomonas pseudomallei.

Peritoneal dialysis was performed many times for renal failure. Chloramphenicol and cotrimoxazole were also given according to the sensitivity testing for pseudomonas species.

Inspite of vigorous treatments, his condition progressively deteriorated, He remained febrile, and hyperpneic. Chest X-rays revealed increased infiltration of right lung field. Urine cultured subsequently grew Klebsiella and Gentamicin and amikacin were added for treatment. He developed watery diarrhea, melena and increased dyspnea in the last days. Postmortem findings : Chronic and acute pyelonephritis with abscesses associated with bilateral renal calculi were present. Acute bronchopneumonia with abscesses were also seen in both lungs microscopic brain abscesses and chronic meningitis were present as well. The liver was enlarged and histopathology showed nonspecific changes.

* พงษ์พะ สุวรรณกุล - ศักดิ์ชัย ล้มทองกุก บรรณาธิการ

* ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ป่วยชายไทยคู่ อายุ 32 ปี อาชีพรับจ้าง บ้านอยู่จังหวัดระยอง เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจุฬาฯ เป็นครั้งแรกโดยส่งทัวจากร.พ. ระยอง ด้วยเรื่องบลัสสภาวะน้อยลง 5 วัน

ประวัติเบื้องต้น

1 เดือนก่อน เริ่มบวมที่เท้าทั้งสองข้าง เป็นมากขึ้นเรื่อย และต่อมาบวมที่หน้า และแขน เป็นมากตอนเช้า นอนราบได้ปกติ บลัสสภาวะเด้ง ไม่เสบและไม่ขัด ไม่สะคูก ไม่เคยถ่ายบลัสสภาวะเป็นก้อนน้ำ

20 วันก่อนเป็นไข้ กินข้าวไม่ได้

1 สัปดาห์ก่อน ไปหาแพทย์ที่คลินิก กินยาไม่ดี

5 วันก่อน เข้ารับการรักษาที่ ร.พ. ระยอง ตรวจพบว่ามีไข้ 38.4°C หายใจเร็วขึ้น

BP 140/90 mmHg PR 96/min decreased breath sound with rhonchi at left lower lung field, tender at both CVA, Stiffness of neck

ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ

UA : Alb trace, sugar 2+, CBC : Hgb 6.6 gm % Wbc 8150/cumm N = 95% t = 5% Chemistry : BUN/Cr = 159/13.1 mg% Plain KUB : Bilateral multiple renal calculi LP : normal

- การรักษา – Gentamicin 20 mg OD – ใช้ลงภายใน 1 วัน
- Packed Rbc 2 units Hct หลังให้ 20%
- Lasix, NaHCO₃

ระหว่างอยู่ รพ. ผู้ป่วยบลัสสภาวะไม่ออกให้ Lasix ฉีดอีก 2 หนึ่งส่งทัวมารักษา ร.พ. จุฬาฯ

ประวัติเด็ด ไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรงมาก่อน

ประวัติครอบครัว พี่ชายคนหนึ่งถึงแก่กรรมเนื่องจากโรคไต

ผลตรวจร่างกายและรับ

GA : Toxic, dehydrated hyperpnea,

VS : BT 37.7 c, PR 100/min reg,

RR 26/min, BP 170/100

mmHg

HEENT : mild pale conjunctivae,

pupils 3 mm, equal and react to light both, fundi = normal

Heart, lung, abdomen และ extremities: were within normal limit

NS : Conscious : responded to deep pain unpurposefully

Neck : stiffness : positive

Motor : แข็งแขนขาทั้งสองข้าง

DTR : 2+ all

Babinski : dorsiflex response (both)

clonus positive (both)

ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและรักษา

CBC : Hct 24% Wbc 21,000/cumm

N = 95% L = 5% Platelets = adequate

UA : Spgr 1.012 albumin : 3 +,

sugar 1 + Numerous Wbc.

Rbc ; no cast Gram stain : gram negative bacilli

Chemistries : BS : 112 mg% BUN

228 mg% Na/K = 138/5.9

HCO₃⁻ mEq/L

Chest X-ray : Questionable infiltration at right middle lung field

LP : Traumatic tap, Opening pressure 160 cmH₂O Cells ไม่ได้พบ CSF/blood sugar : 78/193 mg%

การรักษาและรักษา IV fluid correct dehydration 3500 ml Urine output 500 ml NaHCO₃⁻ v 350 mEq_s
Gentamicin v 20 mg

การดำเนินโรค รวมเวลาที่อยู่ในโรงพยาบาล จนถึงแก่กรรม 7 วัน อาการ ตรวจร่างกาย ผลตรวจทางห้องปฏิบัติ การและการรักษา มีดังนี้

วันที่ 2 – ทัวไปเหมือนเดิม หอบเพิ่มขึ้น

– ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ BUN 300 mg% Na/K 143/4.6 HCO₃⁻ 10 mEq/L arterial blood gas 7.324 PCO₂ 26 mmHg PaO₂, 67 mmHg

– การรักษา : ใส่ Orotracheal tube เพื่อบ่องก้น aspiration Peritoneal dialysis เลือดออกจากการแผลหน้าท้อง เล็กน้อย I/O 1500/500 ml/day ไข้แบบ remittent 38 – 38.5 °C อาการ และตรวจร่างกายอย่างอื่น คงเดิม มี GI bleeding พบรmelon ใส่ NG tube ได้ old blood, Hct ลดลงเหลือ 15% ให้ Packed Rbc Transfusion 4 units, Hct ขึ้นเป็น 31%

– Add antacid, cimetidine 100 mg v g 12 hrs. ทำ Peritoneal dialysis I/O = 2770/400 ml/day

วันที่ 4 – อาการและตรวจร่างกายคงเดิม Hct. คงที่ การเพาะเชื้อของเลือดขึ้น pseudomonas sensitive ต่อ Chloramphenicol และ Cotrimoxazole ได้ให้ Chloramphenicol 4 gm. V/v/วันและ Cotrimazazole 2 vial v/q 12 hrs. ยังคงทำ peritoneal dialysis I/O 1400/200 ml.day

วันที่ 5 – dialysis หลังจาก 68 sets fluid เข้ามากกว่าออก 540 ml, BUN/Cr = 190/ 17.1 mg% Na/K = 142/ 4.5, Cl⁻/CO₂ = 97/10.1 mEg/L อาการทั่วไปคงเดิม conscious ไม่ตัดขึ้น

ไข้ยังเป็นแบบ remittent 38–39 °C
– พบรอยอุจาระคำว่า Hct ลดเหลือ 26%

– Chest X-ray พบรอย Increase infiltration of RUL

– Lumbar puncture : serosanguinous สงสัย traumatic tap การรักษาคงเดิม

วันที่ 6 – หยุด peritoneal dialysis หลังจาก ครบ 97 sets fluid ออกน้อยกว่าเข้า เล็กน้อย BUN/Cr 130/9.5 mg%,

Na/K = 145/4.1, Cl⁻/CO₂ = 98/20.8 mEg/L อาการทั่วไปไม่ตัดขึ้น ไข้ไม่เปลี่ยนแปลง consciousness

คงเดิม ได้อีอา endotracheal tube ออก ผล urine-culture ขึ้น klebsiella ได้เพิ่ม gentamicin และ amikacin, Hct 24%

การรักษา : blood transfusion 2 units

วันที่ 7 – อาการเลวลง และเริ่มถ่ายเหลวเป็น น้ำมูก bile ผสมกับสีดำ content ออกทาง N.G. tube หายใจหอบนิ่ม เสมนหะมาก และถึงแก่กรรมในที่สุด

การอภิปรายทางคลินิก นพ. ประจักษ์

จากประวัติ ผลการตรวจร่างกาย ผล Investigations และการดำเนินของโรค สามารถ สรุปเป็น Problem lists ดังนี้

- 1) Renal failure
- 2) Renal Calculi
- 3) Urinary Tract infection
- 4) Stiffneck impaired consciousness

และ Extrapyramidal Tract involvement

- 5) Pseudomonas Bacteremia
- 6) Progressive Pulmonary infiltration

7) Upper Gastrointestinal Tract hemorrhage

Problem 1 Renal failure

ผู้ป่วยรายนี้ ไข้วย แน่ เพราะว่า บีสภาวะน้อยลง, มี elevation ของ BUN,

Creatinine และมี metabolic acidosis ไตวาย ของผู้ป่วยรายนี้น่าจะเป็นชนิดเรื้อรังมากกว่า เนื่องจากพลัน โดยอาศัยเหตุผล คือ ไตวายเรื้อรัง นักจะพบภาวะโลหิตจางเสื่อม ผู้ป่วยรายนี้ ซึ่งไม่กลับบินครั้งแรก = 6.6 gm% anemia นัก จะเป็นชนิด normochromic และ normocytic เกิดจากไตรสร้าง Erythropoietin ได้น้อยลง ความดันโลหิตสูงพบได้ใน ไตวายเรื้อรัง เป็นผลจาก increased catecholamine และ fluid retention แพทย์ไม่ได้ x-rays ดูขนาดของไตในผู้ป่วยรายนี้ ถ้าขนาดของไตเล็กลงอาจจะช่วยชี้บ่งว่าเป็น โรคไตรชนิดเรื้อรังได้แน่นอน ขึ้นไปอีก

เนื่องจากผู้ป่วยรายนี้ประวัติการเจ็บป่วย เพียงประมาณ 1 เดือน ก็เป็นไตวายเรื้อรัง ได้ ผู้ป่วยรายน้อจะมี Underlying chronic renal failure มาก่อน แต่ยังไม่มีอาการ ทั้งเนื่องจาก Glomerular filtration rate ยังไม่ลดลงต่ำกว่า 35-50% ของค่าปกติ ผู้ป่วยก็จะ compensate ได้โดยไม่มีอาการ และ อาการแสดงของยาร์เมีย ถ้า GFR ลดลง 20-35% ของค่าปกติ ผู้ป่วยจะเริ่มมี retention ของ BUN ความดันโลหิตสูง และภาวะโลหิตจาง อาจจะมี carbohydrate intolerance, hyperuricemia, impairment of Concentration of Urine แต่อย่างไรก็ตามผู้ป่วยอาจจะยังไม่มี

อาการของ Uremia ก็ได้ แต่ถ้ามี Sudden stress จะทำให้ RENAL RESERVE ลดลงทำให้ผู้ป่วยมีอาการของ Uremia ขึ้นมาทันทีได้

Sudden Stress ในผู้ป่วยรายนี้ คือ-

1) Intersurrent infection ซึ่งผู้ป่วยรายนี้จะมี infection ทั้งใน Renal และ Pulmonary system ซึ่งจะเป็นจากอะไรนั้น จะ ภูมิป่วย ต่อไป

2) Urinary tract infection

3) Urinary obstruction ผู้ป่วยรายนี้ มี Renal Calculi ก็จริง แต่ก็ขณะการดำเนินของโรคไม่เห็นอน Obstructive Uropathy

4) Dehydration ผู้ป่วยรายนี้มีอาการขาดน้ำแน่นอน ทั้งจากประวัติทากินอะไรไม่ได้ และ ตรวจร่างกายพบว่ามี dehydration

5) Administration of Nephrotoxic drugs ผู้ป่วยมีประวัติได้รับยาจาก คลินิก และได้รับ gentamicin จาก ร.พ. ระยะนี้ ซึ่งยานี้อาจจะมีผลทำให้ renal reserve ลดลงได้

ถ้า GFR ต่ำกว่า 20-25% ของปกติ ผู้ป่วยจะมีอาการของไตวาย อย่างเด่นชัด คือ จะมีภาวะโลหิตจาง เพิ่มขึ้น ความดันโลหิตสูง, metabolic acidosis, fluid overload, G-I. disturbances, Cardiovascular และ Nervous system involvement

สำหรับไตวายเรื้อรัง ของผู้ป่วยรายนี้จะเกิดจาก glomerular involvement หรือ Tubulointstitial involvement นั้น คิดว่ามี จะเกิดจากชนิดหลังมากกว่า เพราะ พอกจะมี เหตุผลที่เห็นได้ชัดว่าอาจจะเป็นสาเหตุได้ คือ ผู้ป่วยรายนี้ ก้อนน้ำในไตมากทงสองข้าง ส่วนใหญ่ของน้ำในไต มักจะเป็นชนิดใดชนิด หนึ่งใน 3 ชนิด ดังนี้

Problem 2 Renal Calculi

1) *Calcium Stone* ซึ่งมักพบในผู้ ป่วยประมาณ 30-40 ปี มักจะพบในสมาชิก ในครอบครัวเดียวกัน (Strongly Familial)

2) *Uric acid Stone* พบร้อยละ 5-8% พบน้อยในผู้ป่วยชาย

3) *Stuvite Stone* พบมากในผู้ป่วย หญิงเป็นผลตามหลัง Urinary tract infection สำหรับชนิดของ Stone ของผู้ป่วยรายนี้ ถ้าให้ เลือกชนิดน่าจะเป็น Calcium Stone เพราะ ทั้งเพศ อายุ และประวัติที่ว่าพัพชัยผู้ป่วยเสีย ชีวิตจากโรคไต อาจจะเกี่ยวข้องกันได้

น้ำในไต อายุนี้ไม่ได้ทำให้อุบัติการ ของการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะเพิ่มขึ้น แต่ถ้าเกิดการติดเชื้อแล้วจะทำให้การรักษายาก ขึ้น

น้ำในไต ของผู้ป่วยรายนี้อาจจะเป็นเหตุ โดยตรงที่ทำให้เกิด ภาวะไตวาย

Problem 3 Urinary Tract infection

ผู้ป่วยรายนี้ ลักษณะทางคลินิก และ ห้องปฏิบัติการที่ชี้บ่งว่าอาจจะมี การติดเชื้อเนื่อง ผลลัพธ์ของทางเดินปัสสาวะส่วนบน คือ

- ไข้
- Tender Tenderness of both CVA
- Abnormal Urinalysis
- gram negative Bacilli ใน Urine
- Urine Culture ขึ้น Klebsielle

และการติดเชื้อของทางเดินปัสสาวะนี้อาจจะเป็น stress อันหนึ่งที่ทำให้โรคไตเลวลงอย่างรวด เร็ว

Problem 4 Stiffneck, impairment of consciousness sign of Extrapyramidal tract involvement

สำหรับ คอมเพนเซ่นอาการแสดงที่สำคัญ ของเยื่อหุ้มสมองอักเสบ แต่อาจพบได้ใน สาเหตุอื่นได้ เช่น Subarachnoid hemorrhage, severe cervical spondylosis การเจาะ และ ตรวจน้ำไขสันหลัง จะเป็นเครื่องช่วยชี้บ่งว่า เป็นชนิดใด LP ครั้งแรก = ปกติ, ครั้งที่ 2 และ 3 แพทท์ผู้รักษาคิดว่าเป็น Tramatic tap เลยไม่ได้นับเซลล์ คงจะเป็นการยกทับมากกว่า จะเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบหรือ ภาวะเลือดออก ใต้เยื่อหุ้มสมอง (subarachnoid hemorrhage)

ສຳຮັບ sign of extrapyramidal Tract involvement ໂດຍໄມ້ເນື້ອ Motor ອີຣ້ວ sensory ທີ່ຢືນແກ້ໄວຂອງ ນ່າຈະເກີດຈາກ diffused lesion ໃນສອນ ຈາກ metabolic effect ຂອງ Uremia ອີຣ້ວຈາກສາເຫດອື່ນ ແຕ່ຫລັງຈາກທຳ Peritoneal dialysis ແລ້ວ BUN ລດລົງໂດຍທີ່ ກາຮຽສຶກຕົວ ແລະອາການທາງສອນໄມ້ເນື້ນ ດັ່ງນີ້ມີເນື່ອຈະໃຊ້ສາເຫດຈາກ Uremia ດັ່ງນີ້ມີສາມາດຄົດ meningitis ແລະ Subarachnoid hemorrhage ອອກໄດ້

Problem 5 Progressive Pulmonary infiltrate

ລັກນິດຂອງກາພຽງສີປັດ ເປັນແບບ Progressive Pneumonia ໄມ່ເໜີອນ Uremic lung ທີ່ມີລັກນິດຂະແບບ Perihilar vascular congestion ອີຣ້ວທີ່ເຮີຍກວ່າ Butterfly Wing Distribution

ໃນການ approach pneumonia ຄວາຈະ ຕ້ອງຮູ້ສາເຫດຖານ ດັ່ງຕໍ່ໄປ໌

1. community Acquired pneumonia

ມັກຈະເກີດຈາກເຊື່ອດັ່ງຕໍ່ໄປ໌

- Streptococcus Pneumoniae
- Hemophilus influenzae
- Staphylococcus aureus
- Klebsiella Pneumoniae

- Mycoplasma
- Virus
- Legionella pneumophila
- Pseudomonas pseudomallei

2. Pneumonia in the setting of aspiration

ຫຼັງມັກຈະເກີດຈາກເຊື່ອ Anaerobes ທີ່ ອູ້ໃນລຳຄອຂອງຜູ້ປ່າຍ

3. Hospital acquired ມັກຈະເກີດຈາກເຊື່ອ

- Staph aureus
- gram negative bacilli

4. Hospital acquired in compromised host

- Candida
- Aspergillus
- Nocardia
- Actinomyces
- Pneumocystis carinii

5. Reactivation

- Pseudomonas pseudomallei
- Mycobacterium tuberculosis

6. Pneumonia-like

- Uremic lung
- leukemic infiltrate
- drugs etc.

ในการที่จะวินิจฉัย infective pneumonia ที่แน่นอนนั้นจำเป็นต้องได้ Culture positive organism ใน blood หรือ pleural effusion หรือ lung biopsy. Sputum stain และ Culture อาจจะให้ผลเป็น false positive ได้ เนื่องจากผล hemoculture ขึ้น Pseudomonas species ซึ่ง sensitive ต่อยา chloramphenicol และ cotrimoxazole สาเหตุของ pneumonia ในผู้ป่วยรายนี้น่าจะเกิดจากเชื้อ Pseudomonas นั้น

Problem 6 Pseudomonas Bacteremia

Blood Culture ขึ้น pseudomonas ไม่ได้บวกว่าเป็น species ใดที่แน่นอน เพียงแต่บวกว่า sensitive ต่อ Chloramphenicol และ Cotrimoxazole เท่านั้น species ที่สามารถให้ Sensitivity patternแบบนี้ มีได้ 2 ตัว คือ Pseudomonas pseudomallei และ Pseudomonas cepacia

Pseudomonas cepacia พบว่าเป็น Contamination ของ Blood culture ได้บ่อยมาก แท็กสามารถที่ทำให้เกิดพยาธิสภาพใน Compromised host ได้ในบางโอกาส

Pseudomonas pseudomallei เป็นเชื้อจุลทรรศน์ที่เป็นสาเหตุของโรค Melliodosis ซึ่งพบได้ในประเทศไทย สำหรับ Pseudomonas aneuginosa นั้นไม่ sensitive ต่อยา Chloramphenicol และ Cotrimoxazole

ผู้ป่วยรายนี้จะเป็น melliodosis ก็ได้ คือ เป็นชนิด Pulmonary melliodosis และ Septicemic type ซึ่งลักษณะ X-rays ปอดเข้ากันได้

Problem 7 upper G.I. hemorrhage

ผู้ป่วยรายนี้ Upper G.I. hemorrhage แห่นอน เพราะว่ามี Melena และมี Content สีดำออกมากทาง N/G tube และ Hb ลดลงจนต้องให้เลือดหลายครั้ง

สาเหตุอาจจะเป็นได้ดังนี้ คือ

1. Peptic ulcer

พบได้บ่อยในผู้ป่วย Uremia ทั้งนี้ เพราะว่า Uremia มี gastric acid สูง hypersecretion ของ gastric juice

2. Bleeding diathesis

ผู้ป่วย Uremia จะมี Bleeding Tendency ทั้งหมดเนื่องจาก

1. Prolongation of bleeding time

2. Decreased platelet factor 3 activity

3. Abnormal platelet aggregation and Adhesiveness

4. Impairment of prothrombin consumption

สรุป การวินิจฉัยทางคลินิก มีดังนี้

1. Chronic Renal failure

- จาก Tubulointerstitial disease
Secondary to renal colculi
2. Bilateral multiple renal calculi
 3. Urinary tract infection
 4. Meliodosis Pulmonary & Septicemia Types V.S. Ps. cepacia pneumonia and septicemia
 5. Subarachnoid hemorrhage secondary to bleeding diathesis ของ Uremia
 6. Upper G-I bleeding

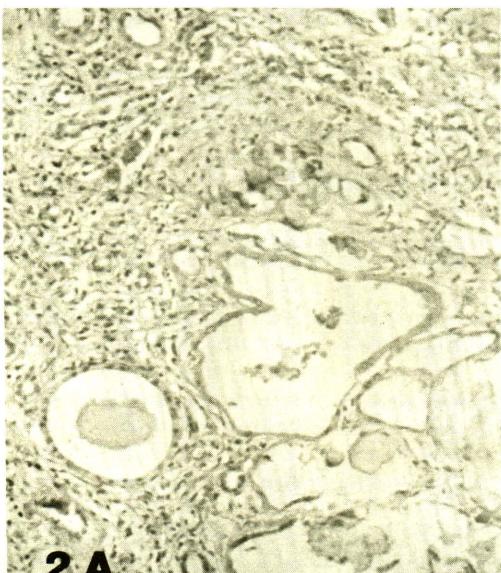
จาก Peptic Ulcer หรือ จาก Bleeding diathesis จาก Uremia
การอภิปรายทางพยาธิวิทยา : น.พ. พงษ์พิรุพยาธิสภาพสำคัญตรวจพบปراภูมิที่ ไประด กระเพาะอาหาร ทับ และสมอง. ไประด กว่าปกติทั้งสองข้าง และบรรจุคั่ว ก้อนนีว จำนวนมาก many ข้างซ้ายหนัก 370 กรัม ข้างขวา หนัก 420 กรัม (ดู Fig. 1) เปลือกนอกของไประด ลอกได้ยกหงส์สองข้าง เนื่องจากมีเยื่อพังพีดของ การอักเสบเรื้อรังปراภูมิอยู่ Calyces & Pelvis

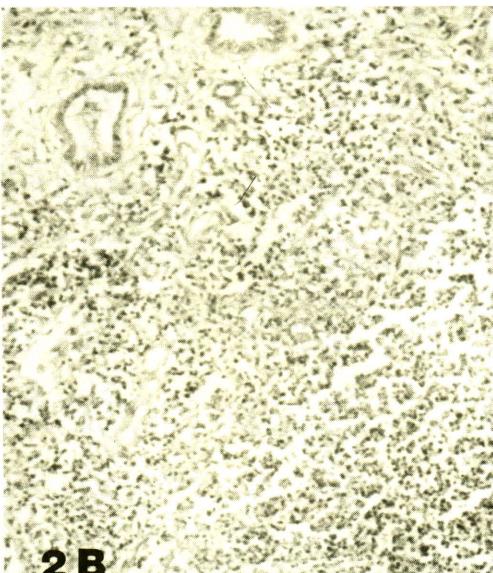
Fig. 1 Bilateral multiple renal calculi with hydronephrosis.

ขยายออก และปราภูมิหนองสีเขียวเหลือง
จำนวนหนึ่งอยู่ด้วย ไม่ปราภูมิการอุดตันของ
ห่อトイ และกระเพาะปัสสาวะให้เห็น จุลพยาธิ
วิทยาของトイปราภูมิเป็นการอักเสบเรื้อรังร่วม

กับการอักเสบเฉียบพลันของกรวยไตทั้งสองข้าง
(Chronic and acute pyelonephritis) และ
ปราภูมิพองผื่นขนาดเล็ก (Microscopic
abscesses) อยู่ด้วย (ดู Fig. 2A, 2B)

2A

2B

Fig. 2A Chronic pyelonephritis H & E $\times 100$ Fig. 2B Acute pyelonephritis with abscess H & E $\times 100$

ปอด : ข้างซ้ายหนัก 840 กรัม ข้างขวาหนัก 850 กรัม ทั้งสองข้างมีลักษณะของการคั่งเลือดร่วมกับจุดเลือดออก และมีพองผื่นขนาด 0.3–1.0 เซนติเมตร กระจายอยู่ทั่วไปในปอดทั้งสองข้างทั้งกลีบปอดบนและล่าง (ดู Fig. 3) ลักษณะของจุลพยาธิวิทยา ปราภูมิเป็นปอดอักเสบร่วมกับพองผื่นขนาดเล็ก (ดู Fig. 4)

กระเพาะอาหาร : ปราภูมิจุดเลือดออก และแหล่งต้น ๆ ขนาดเล็กจำนวนมากมายืนเยื่อบุ

ผิว ซึ่งเป็นลักษณะของแผลกระเพาะอาหารชนิดเฉียบพลัน (Acute gastric ulcers, or stress ulcers) มีของเหลวปนเลือดจำนวนเล็กน้อยในกระเพาะอาหาร

ตับ : หนัก 2,100 กรัม ซึ่งมากกว่าปกติ และมีลักษณะของอาการคั่งเลือดร่วมกับการคั่งของน้ำดี (Cholestasis) ทางจุลพยาธิวิทยาพบมีเซลล์อักเสบจำนวนมากเล็กน้อย ร่วมกับการตายเป็นหย่อมเล็กๆ ของเซลล์ตับ (Focal necrosis)

Fig. 3 Bronchopneumonia with small abscesses (Arrows) in left lung.

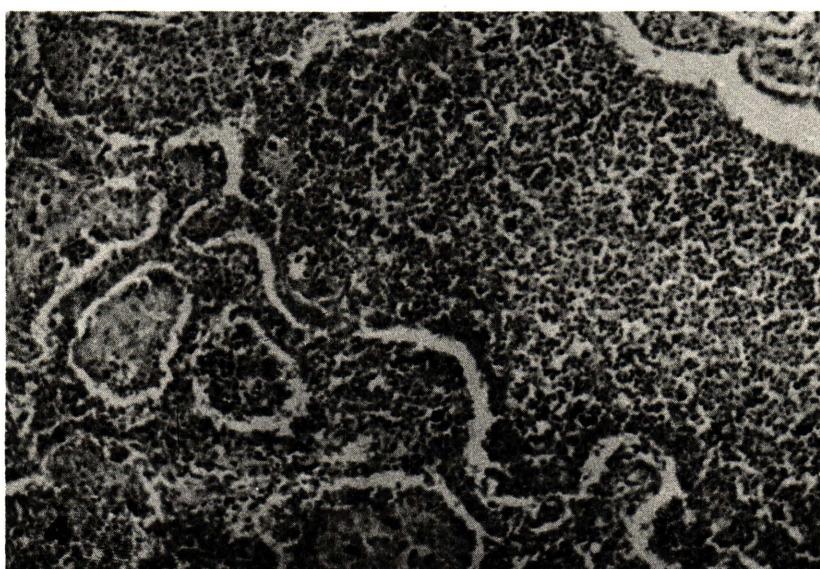

Fig. 4 Acute bronchopneumonia H & E $\times 100$

อาจเรียกพยาธิสภาพนี้ได้ว่า Nonspecific changes or nonspecific reactive hepatitis สมอง : หนัก 1,450 กรัม มีลักษณะบวม กว่าปกติ เยื่อหุ้มสมองมีลักษณะซุ่มขาวกว่า ปกติ และปราการขุ่นเลือดออกเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไปที่ก้านสมอง สมองส่วนในกลี (Cere-

brum) และ สมองส่วนเล็ก (Cerebellum) การตรวจทางจุลพยาธิวิทยา พบร่องรอยการอักเสบ ของเนื้อสมองร่วมกับโพรงผีซ่านเล็ก (Microscopic abscesses) และจุดเลือดออก ในเนื้อ สมองส่วนที่เยื่อหุ้มสมองพบมี การอักเสบเรื้อรัง (Chronic meningitis)

ผลการวินิจฉัยทางพยาธิวิทยา มีดังนี้

Renal calculi with chronic and acute pyelonephritis and abscesses, bilateral.

Bronchopneumonia with abscesses, bilateral.

Chronic meningitis.

Acute encephalitis with microscopic abscesses.

Acute ulcers of stomach.

Acute congestion of liver and spleen.

Non-specific reactive hepatitis (2100 gm)

Acute interstitial pancreatitis, mild.

Note : Antemortem hemoculture grew pseudomonas pseudomallei.

หมายเหตุ ผลการวินิจฉัยหักยันน้ำในไต โดย โรงพยาบาลเจ้าพระยาแพทย์หญิง ชนิษฐ์ บูรณศิริ
ปรากฏว่าเป็น Mixed stone

อ้างอิง

- Petersdorf RG, Adams RD, Braunwald E, Isselbacher KJ, Martin JB, Wilson JD, eds. Harrison's Principle of Internal Medicine. 10 ed. New York : McGraw-Hill, 1983
- Mandell GL, Douglas RG, Bennett JE. Principles and Practice of Infectious Diseases. Vol. 1, Vol. 2, New York : John Wiley & Sons, 1979
- Howe C, Sampath A, Spontnitz M. The pseudomallei group : a review. J. Infect Dis 1971 Dec 1971 ; 124 (6) : 598-606
- Bateson EM, Webling DDA. The radiological appearances of pulmonary melioidosis : a report on twenty-three cases. Australas Radiol 1981 Nov ; 25(3) : 239-245
- พรรณพิส สุวรรณภูมิ, พงษ์พระ สุวรรณภูมิ, สมใจ เหรี้บุญประบูร, เมล้ออยโอลิส การศึกษาทางคลินิก,
พยาธิวิทยาและจุลชีววิทยา. จุฬาลงกรณ์เวชสาร 2526 กรกฎาคม ; 27 (4) : 237-249
- Piggott JA, Hochhalzer L. Human melioidosis, a histopathologic study of acute and chronic melioidosis. Arch Pathol 1970 Aug ; 90 (2) : 101-111